

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНСОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова»

обов'язкова загальна

за освітньо-професійною програмою

«Охорона праці»

підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

мова навчання українська, англійська

Силабус розроблено згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою
мовної підготовки на 2022 – 2023
навчальний рік.
Протокол від 19 серпня 2022 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Іноземна мова»

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Основним завданням вивчення іноземної мови є формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Пріоритетними є принципи комунікативного підходу в викладанні навчальної дисципліни, практична спрямованість навчання, функціональний підхід до відбору та презентацій мовного матеріалу, врахування індивідуально-психологічних особливостей здобувача та його рідної мови.

У такий спосіб формується професійна зорієнтована комунікативна компетентність у здобувачів поетапно, циклічно та системно, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Литвиненко Ольга Олександрівна, доцент кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету, кандидат філологічних наук, доцент
Контактна інформація	вул. Онопрієнка, 8, м. Черкаси, телефон: (066) 254 49 58
E-mail	olytv@yahoo.com
Наукові інтереси	історія української мови, історична граматики, теорія та практика перекладу
Професійні здібності	https://scholar.google.com.ua/citations?user=vKG898sAAAAJ&hl=uk

Загальна інформація	Тороповська Лариса Володимирівна, старший викладач кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 429. Робочий номер телефону – 707-34-27.
E-mail	ltoropovskaya@gmail.com
Наукові інтереси	термінологія, теорія та практика перекладу
Професійні здібності	
Наукова діяльність за освітнім компонентом	

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Мета вивчення дисципліни: підготовка фахівців, здатних опрацьовувати професійно-орієнтовані іншомовні (друковані та електронні) джерела та здійснювати комунікацію у виробничих умовах під час усного та письмового спілкування.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	1-й
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	-
- практичні заняття (годин)	4
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	86
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	2 семестр – екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Для якісного вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» бажано отримати знання наступних дисциплін: філософія, історія та культура України.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Охорона праці» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.	ПРН05

- формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	К05

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1 Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.2 Техніка безпеки на виробництві: основні поняття та терміни. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.3 Види обладнання в промисловості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.4 Знаряддя праці. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.5 Класифікація складського, виробничого обладнання. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.6 Класифікація важкої техніки в промисловості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.7 Використання в промисловості обладнання для індивідуального захисту. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.8 Менеджмент охорони праці: виробнича санітарія та гігієна праці. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.9 Фізіологія праці та комфортні умови життєдіяльності (питання ергономічності). Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.10 Організація виробництва та управління підприємством. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.11 Підйом важких вантажів робітниками підприємства під час роботи на промисловості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.12 Класифікація професійних захворювань та травм на виробництві. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.13 Нещасні випадки на виробництві. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.14 Надання першої допомоги під час виникнення нещасних випадків. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.15 Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.16 Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки

виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.18 Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські заняття)	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота	
2-й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1.1	4				4	
Тема 1.2	6		2		4	
Тема 1.3	4				4	
Тема 1.4	6		2		4	
Тема 1.5	5				5	
Тема 1.6	5				5	
Тема 1.7	5				5	
Тема 1.8	5				5	
Тема 1.9	5				5	
Тема 1.10	5				5	
Тема 1.11	5				5	
Тема 1.12	5				5	
Тема 1.13	5				5	
Тема 1.14	5				5	
Тема 1.15	5				5	
Тема 1.16	5				5	
Тема 1.17	5				5	
Тема 1.18	5				5	МК
Разом за модулем 1	90		4		86	МК-1
Разом						90

Орієнтовна тематика лабораторних і семінарських занять – не передбачено планом.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань – не передбачено планом.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- модульна контрольна робота,
- екзамен.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням у оцінку за рейтинговою шкалою – ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування та тестового контролю.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують одну модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

- *екзамен*

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
Поточний контроль 2 семестр			
Модуль 4	лекції	-	-
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття*	2	10
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	1	50
Разом за модуль 4			70
Разом за поточний контроль			70
II. Індивідуальні завдання (науково-дослідне)			-
III. Підсумковий контроль (екзамен, диф. залік)			30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

9-10 балів – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

6-8 балів - здобувач не досить впевнено володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, але не наводить приклади;

3-5 балів – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

1-2 балів – здобувач поверхово розкрив лише окремі положення при цьому припустився суттєвих помилок;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання, припускає багато суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератур (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модульний контроль.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з п'яти практичних завдань. Виконання повинно містити: переклад тексту українською мовою, виконання граматичних завдань; виконання лексичних завдань; добір українських відповідників до слів іншомовного походження; добір відповідних лексичних одиниць іноземною мовою.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульної контрольної роботи № 1 (оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів):

50 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

37- 49 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань він демонструє не достатню глибину матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки.

25-36 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює певну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає певні помилки.

16-24 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

7-15 бали – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає певні помилки, відповідає на питання, що потребують однослівної відповіді.

0-6 балів – оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту

теоретичних питань та практичних завдань.

Кожен варіант модульної контрольної роботи №1 складається з п'яти завдань: завдання на розуміння тексту, завдання на знання активної лексики та завдання на знання граматики англійської мови.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

25-30 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно виконав практичне завдання;

24-20 балів – достатньо володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні мовленнєві помилки.

19-15 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але поверхово аналізує матеріал без обґрунтування та аргументації, допускає суттєві мовленнєві помилки.

14-7 балів – недостатньо розкриває зміст теоретичного питання та практичного завдання, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6-1 бал – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Перелік теоретичних питань для проведення підсумкового контролю

2 семестр (екзамен)

1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається.
2. Техніка безпеки на виробництві: основні поняття та терміни.
3. Види обладнання в промисловості.
4. Знаряддя праці.
5. Класифікація складського, виробничого обладнання.
6. Класифікація важкої техніки в промисловості.
7. Використання в промисловості обладнання для індивідуального захисту.
8. Менеджмент охорони праці: виробнича санітарія та гігієна праці. .
9. Фізіологія праці та комфортні умови життєдіяльності (питання ергономічності).
10. Організація виробництва та управління підприємством.
11. Підйом важких вантажів робітниками підприємства під час роботи на промисловості.
12. Класифікація професійних захворювань та травм на виробництві.
13. Нещасні випадки на виробництві.

14. Надання першої допомоги під час виникнення нещасних випадків.
15. Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин.
16. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю.
17. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту.
18. Пожежна сигналізація.
19. Засоби пожежогасіння.
20. Дії персоналу при виникненні пожежі.
21. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються, пропущені заняття відпрацьовуються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Охорона праці» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол № 8 від 23 червня 2022 р.)
2. Англійська мова за професійним спрямуванням. Для вищих навчальних закладів системи МНС : Навч. посібник / І.В. Логвиненко, Л.В. Тороповська, Т.М. Панова та ін. ; ред. І.Є. Богданова . — Х. : УЦЗУ, 2009 . — 177с. (бібліотека НУЦЗУ).
3. Virginia Evans, Jenny Dooley, Dr. Ellen Blum. Industrial Safety. Career Paths. Express Publishing. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
4. Paul SV. Safety Management System and Documentation Training Programme Handbook. 2019.
5. Prashar Anupama. Industrial Safety and Environment. Katson bo

6. oks, 2013.

Допоміжна

1. Evans Virginia, Dooley Jenny. Grammar way 2. Express Publishing, 2018.
2. Eales Frances, Oakes Steve. Speakout. Elementary Student's book. 2nd edition. Pearson Longman, 2016.
3. Liz and John Soars - Oxford University Press - New Headway Intermediate the THIRD edition, 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
4. Богацкий И.С., Дюканова Н.М. Бизнес-курс английского языка. Словарь-справочник. – К., 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
5. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. – К., 2003. (бібліотека НУЦЗУ).

Словники

1. Російсько-українсько-англійський словник аварійно-рятувальних термінів / За загальною редакцією професора В. П. Садкового. – Харків, НУЦЗУ, 2013. – 531 с.
2. Glossary of Civil Protection Terms : [Словник термінів сфери цивільного захисту] / Укл. І. Є. Богданова та ін. ; за заг. ред. В. П. Садкового. — Х. : НУЦЗУ, 2015. — 293 с.
3. John S. Scott. Dictionary of Civil Engineering.—London, 1991.
4. Тимотей Балабан. Англійсько-Український Словник-Довідник Інженерії Довкілля—Львів., 2000.
6. Великий Англо-Український Словник./Укладач Зубков М.—Х., 2003.
7. В. Мюллер. Сучасний Англо-Український Словник.—Х., 2003.
8. Новий англо-український та українсько-англійський словник.—Х., 2000.
9. Новий англо-український, українсько-англійський словник / Упоряд. В.Ф. Малишев.—К., 2002.

Інформаційні ресурси

1. ABC-online. Англійський язык для всех <http://www.abc-english-grammar.com/>.
2. Міністерство екології та природних ресурсів України. - Режим доступу: <https://menr.gov.ua>.
3. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. - Режим доступу: <http://www.dsns.gov.ua>.

Розробники:

Доцент кафедри мовної підготовки

Ольга ЛИТВИНЕНКО

Старший викладач
кафедри мовної підготовки

Лариса ТОРОПОВСЬКА